

Општина Демир Хисар

Municipality of Demir Hisar

Бр. 08-296/1

Датум: 05.03. 2024

Општина Демир Хисар

ул.“Битолска” бр. 8

7240 Демир Хисар

Municipality of Demir Hisar

st. “Bitolska” No. 8

7240 Demir Hisar

Тел/tel: 047 552 661

demirhisar@demirhisar.gov.mk

www.demirhisar.gov.mk

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИК ОД КОРУПЦИЈАТА СО АКЦИСКИ ПЛАН ЗА 2024 ГОДИНА НА ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР

ВОВЕД

Корупцијата е глобален проблем и динамична појава и се поврзува со различни економски, правни, политички, социолошки и други фактори. Нејзините ефекти се негативни и ги опфаќаат јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор. Таа претставува сериозна закана за ефективно и ефикасно владеење, растот и стабилноста а сериозно ја поткопува довербата во институциите на системот со што ја доведува во опасност демократијата и остварувањето на човековите права преку ерозија на општествените вредности, на локално и државно ниво.

Борбата против корупцијата подразбира донесување и имплементирање на закони, политики, методологии и програми со цел сузбивање на овој феномен кој ги подрива општоприфатените морални вредности и норми во корист на јавниот интерес.

Општина Демир Хисар го препознава овој предизвик и согласно препораките и заложбите на Владата на Република Северна Македонија го донесува и доследно ќе го имплементира овој Годишен план за спречување на корупцијата со акциски план.

Овој план заедно со Политиката на интегритет, Правилникот за внатрешно пријавување кои Општина Демир Хисар, Годишните планови за спречување на корупцијата, Упатството за спречување на судирот на интереси, Етичкиот кодекс на локалните функционер, Кодексот за административните службеници и други елементи од системот за интегритет и антикорупција, кои општината ги има донесено и имплементирано во својата работа, сметаме дека претставува солидна основа кон намалување и сузбивање на корупцијата во локалната самоуправа.

ШТО Е КОРУПЦИЈА И СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Корупција: согласно Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси корупцијата е дефинирана како „злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба заради остварување корист, директно или преку посредник, за себе или за друг“.

Законот познава два поими во овој поглед и тоа:

-пасивна корупција: намерно делување на службеното лице, кое директно или преку посредник, бара или прима корист од каков бил вид, за себе или за трето лице или прифаќа ветување на ваква корист, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со своите обврски или да ги врши неговите надлежности спротивно на службените обврски и

-активна корупција: намерно делување на кое било лице кое директно или преку посредник, ветува или дава корист од каков било вид на службено лице, за него или за трето лице, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со своите обврски или да ги врши неговите надлежности спротивно на службените обврски.

Судир на интереси: тој е дефинирана како „состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности“.

НАДЛЕЖНОСТИ НА ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР

Според Законот за локална самоуправа, Општина Демир Хисар е надлежна за вршење на следниве работи:

(1) Урбанистичко (урбано и рурално) планирање, донесување на детален урбанистички план (ДУП), донесување на генерален урбанистички план (ГУП), урбанистичка документација за населените места во општината, издавање на одобрение за градење на објекти од локално значење утврдени со закон, уредување на просторот и уредување на градежно земјиште.

(2) Заштита на животната средина и природата-мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето, заштита на природата, заштита од бучавата и нејонизирачкото зрачење.

(3) Комунални дејности-снабдување со вода за пиење; испорака на технолошка вода; одведување и прочистување на отпадни води; утврдување на цена на комунални услуги; јавно осветлување; одведувањето и третманот на атмосферските води; одржувањето на јавна чистота; собирање, транспортирање и постапување со комуналниот цврст и технолошки отпад; уредувањето и организирањето на јавниот локален превоз на патници; снабдувањето со природен гас и топлинска енергија; одржувањето на гробовите, гробиштата, крематориумите и давањето погребални услуги; изградбата, одржувањето, реконструкцијата и заштитата на локалните патишта, улици и други инфраструктурни објекти; регулирање на режимот на сообраќајот; изградбата и одржувањето на уличната сообраќајна сигнализација; изградбата и одржувањето на јавниот простор за паркирање; отстранувањето на непрописно паркираните возила; отстранување на хаварисаните возила од јавните површини; изградба и одржување на пазарите; чистењето на оџаците; одржувањето и користењето на парковите, зеленило, парк-шумите и рекреативните површини; регулацијата, одржувањето и користењето на речните корита во урбанизираните делови; определување на имиња на улици, плоштади, мостови и други инфраструктурни објекти.

(4) Културата-институционалната и финансиската поддршка на културните установи и проекти; негувањето на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности; организирањето културни манифестации; поттикнувањето на разновидни специфични форми на творештво.

(5) Спорт и рекреација-развојот на масовниот спорт и рекреативните активности; организирањето на спортски активности; организирањето на спортски приредби и

манifestации; одржувањето и изградба на објекти за спорт; поддршка на општински спортски сојузи.

(6) Социјална заштита и заштита на децата-детски градинки и домови за стари(сопственост, финансирање, инвестиции и одржување); остварување на социјална грижа за инвалидните лица; деца без родители и родителска грижа; деца со воспитно-социјални проблеми; деца со посебни пореби; деца од еднородителски семејства; деца на улица; лицата изложени на социјален ризик; лицата засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол; подигање на свеста на населението; домување на лица со социјален ризик; остварување на право и воспитување на децата од предучилишна возраст. Вршењето на овие надлежности се во согласност со Националната програма за развој на социјалната заштита.

(7) Образование-основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта, во соработка со централната власт, во согласност со закон, организирање на превоз и исхрана на ученици и нивно сместување во ученички домови.

(8) Здравствена заштита-управување со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита кои треба да вклучат застапеност на локалната самоуправа во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост, здравствено воспитување; унапредување на здравјето; превентивни активности; заштита на здравјето на работниците и заштита при работа; здравствен надзор над животната средина; надзор над заразните болести; помош на пациенти со специјални потреби(на пример, ментално здравје, злоупотреба на деца итн.) и други области кои ќе бидат утврдени со законот.

(9) Спроведување на подготовки и преземање мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разузнавања, природни непогоди и други несреќи и од последиците предизвикани од нив.

(10) Против пожарна заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици.

(11) Надзор над вршење на работите од нејзина надлежност и

(12) Други работи определени со закон.

АКТИВНОСТИ КОИ СЕ ОСЕТЛИВИ НА КОРУПЦИЈА

Овој план прецизира активности кои се идентификувани како осетливи на корупција по области а за кои се определени соодветни мерки во акцискиот план:

-Јавни набавки и администрирање на даноци,

-Управување со човечките ресурси,

-Инспекциски надзор,

-Издавање на согласности и дозволи и

-Отчетност и транспарентност во работењето.

Исто така Планот се фокусира на два клучни аспекти и тоа:

-екстерен аспект: што може да направи Општина Демир Хисар за спречување на корупцијата на локално ниво и

-интерен аспект: што Општина Демир Хисар може да направи за да превенира и спречи корупција внатре во општината.

АНАЛИЗА НА АКТИВНОСТИТЕ ОСЕТЛИВИ НА КОРУПЦИЈА

-јавни набавки и администрирање на даноци: процедурите за јавни набавки се под ризик од коруптивни практики и на локално ниво. Целта е да се добие најдобрата вредност за јавните трошоци, обезбедување на фер конкуренција правичен третман на понудувачите преку креирање на највисоко ниво на транспарентност на процесите,

зајакнување на човечките капацитети со квалификувани и обучени кадри за спроведување на јавните набавки, зголемување на контролата врз нивното спроведување и нивната ефикасна реализација. Општина Демир Хисар во овој поглед ги следи и имплементира сите законско неопходни процедури кои допринесуваат кон остварувањето на таа цел. Во таа насока се донесени и се имплементираат и интерни процедури за спроведување на јавните набавки со и без користење на правилата на јавни набавки. Постои ризик од корупција и при администрирањето на даноци. Заради тоа потребна е фер и неселективна проценка и утврдување на даноците во надлежност на локалната самоуправа и тоа: данокот на имот, данокот на промет на недвижности и данокот на наследство и подарок за секој даночен обврзник.

-управување со човечките ресурси: стремежот е општинската администрација да биде непристрасна, ефективна и ефикасна, независна од било какво влијание. Таа мора да функционира на принципите на етичност и интегритет и да развие механизми за санкционирање на неетичко и коруптивно однесување. Во таа насока Општина Демир Хисар донесе и имплементира Политика на интегритет, која не дава можност за коруптивно однесување на општинската администрација, советот на општината и градоначалникот. Определено е лице за интегритет кое е веќе обучено од страна на ДКСК. Исто така развиен е и систем за внатрешно пријавување, преку кој се заштитуваат укажувачите, соработниците на правдата, сведоци и лица кои помагаат при спречување на корупцијата.

-инспекциски надзор: инспекцискиот надзор мора да е непристрасен и со јасно определени процедури достапни за секој кој пријавува или пак е пријавен за евентуално прекршување на законските процедури од оваа област. Општина Демир Хисар сериозно се зафати со кадровско зајакнување на одделението за инспекциски надзор а паралелно на тоа течат и низа активности кои преку едукација на населението влијаат кон намалување на потребата од сериозни казни кои произлегуваат при прекршување на законите кои ја третираат оваа област.

-издавање на согласности и дозволи: за секое издавање на согласност или дозвола мора најстрого да се почитуваат позитивните законски прописи и рокови, без толеранција за неосновано задоцнување за издавање на истите. Вработените во општинската администрација кои работат на издавање на дозволи или согласности мора со својот личен интегритет да докажат на граѓанинот дека секое барање е примено, обработено и доставено во законскиот рок до секој апликант на фер и правичен начин. Посебно напоменуваме дека најподложни на коруптивни дејствија се процедурите за издавање на градежни дозволи и донесувањето на урбанистичките планови.

-отчетност и транспарентност во работењето: Општина Демир Хисар веќе подолг период се вбројува во едни од најтранспарентните институции во државата. Без разлика на тој факт, секогаш е потребно тоа ниво на транспарентност и отчетност да се зголемува. Граѓаните имаат право да се информирани за секој аспект од функционирањето на општината преку јавно презентирање на сето она што значи функционирање на општината. Било тоа да се прави преку механизмите кои им стојат на располагање како на пример добивање на информации од јавен карактер, претставки и предлози или пак преку проактивното реагирање на општината, односно објавување на сите информации преку социјалните мрежи и интернет страница кои се предмет на интерес на граѓаните.

ЦЕЛИ НА ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА

Годишниот план за проценка на ризиците од корупција со акцискиот план се фокусира на неколку цели кои би послужиле за намалување на системската осетливост на корупција во рамките на Општина Демир Хисар. Исто така се предвидуваат конкретни

мерки и активности за контрола и превенција на појавата на корупција. Сите тие се систематизирани во неколку аспекти:

- зголемување на транспарентноста и одговорноста на вработените кон граѓаните и подобрување на ефикасноста во работењето,

- еднаков третман кон граѓаните во добивањето на услуги од страна на општинската администрација,

- воспоставување на механизми во рамките на Општина Демир Хисар кои ја ограничуваат и спречуваат можноста за злоупотреба на службената положба за остварување на лична корист,

- воспоставување на механизми за стимулација и поттикнување на вработените во општинската администрација со цел извршување на задачите на подобар и поквалитетен начин,

- подигнување на јавната свест и спроведување на антикорупциска едукација на вработените и градење на личен и професионален интегритет,

- зајакнување на довербата на граѓаните кон Општина Демир Хисар и мотивирање да пријавуваат коруптивни дејства.

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИК ОД КОРУПЦИЈА НА ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР ЗА 2024 ГОДИНА

Овој акциски план произлегува од анализата на областите осетливи на корупција кој е составен дел од Годишниот план за проценка на ризици од корупција на Општина Демир Хисар за 2024 година, црпени се информации од Стратегијата за управување со ризици на Општина Демир Хисар и практично претставува интегриран дел од Планот.

1. Јавни набавки и администрирање на даноци:

Ризик и краток опис на ризикот	Проценка на степенот на ризикот			Преглед на постојните контролни механизми со утврдените ризици (актуелан ситуација)	Мерки за ублажување на ризикот
	Влијание 1-3	Веројатност 1-3	Вкупно В*В		
Недоволно обучен кадар за спроведување на постапките за јавни набавки	3	2	6	Постапките од јавните набавки се сведуваат на мал број на лица, постои можност за грешка поради преголем обем на работа а самото тоа може да создаде и ризик за корупција	Формирање на одделение за јавни набавки и обучување на повеќе вработени за постапките за јавни набавки преку Бирото за јавни набавки
Утврдување на неточен локален данок заради лична корист	3	1	3	Постои ризик од корупција поради можноста да кај овластениот проценител преовладуваат лични интереси	Фер и неселективна проценка и утврдување на даноците во надлежност на локалната самоуправа и тоа: данокот на имот, данокот на промет на недвижности и данокот на наследство и подарок за секој даночен обврзник.
Ненавремена исплата на доспеани обврски	3	1	3	Ризикот од пренесување на неплатените обврски и игнорирањето на роковите за плаќање може да доведе до судски процеси, кои сами по себе повлекуваат плаќање на затезни камати и нарушување на репутацијата на општината	Изготвување на интерна процедура за плаќање на обврските според роковите на доспевање на обврските

Исплата на фактури за неизвршени работи	3	1	3	Можни субјективни релации помеѓу вработените и економските оператори	Изготвување на интерна процедура за плаќање на обврските според роковите на доспевање на обврските и зајакнување на контролите
Непријавени манипулации и притисоци од страна на понудувачите	3	2	6	Овој ризик се однесува на можни манипулации кои понудувачите имаат можност да го направат врз основа на годишниот план за јавни набавки со понудување на екстремни ниски или високи цени, зависно од квантитативната количина на набавката. Евентуалното нивно непријавување до надлежните органи, самото по себе отвара ризик за корупција	Воведување на стриктни процедури на контрола на цените преку истражување на пазарот. Воведување процедури за начинот на пријавување на манипулации и притисоци од страна на понудувачите
Неосигуран недвижен имот во сопственост на општината	3	3	9	Постои ризик за законски последици по општината поради неосигуран имот	Осигурување на вкупниот општински недвижен имот и водење на уреден регистар
Ненавремена наплата на закупот за недвижен имот	3	3	9	Ризикот се однесува на тоа дека општината мпже да биде финансиски оштетена поради ненавремена наплата на закупот од недвижниот имот	Редовна контрола на наплатата, раскинување на договорите за закуп на оние закупувачи кои нередовно ја плаќаат закупнината
Ненавремена наплата на локалните даноци и такси	2	2	4	Даночните обврзници ненавремено вршат уплата на нивните обврски	Зајакнување на контролата при наплатата на локалните даноци и такси

2. Управување со човечките ресурси:

Ризик и краток опис на ризикот	Проценка на степенот на ризикот			Преглед на постојните контролни механизми со утврдените ризици (актуелан ситуација)	Мерки за ублажување на ризикот
	Влијание 1-3	Веројатност 1-3	Вкупно В*В		
Неетичко однесување на вработените	3	2	6	Одредени однесувања на вработените јавноста може да ги оквалификуваат како незаконски, неморални и неетички. Како последица се јавува губењето на довербата кај граѓаните во општината	Доследно почитување на одредбите од Кодексот за административни службеници, како и останатите елементи од системот за интегритет и антикорупција
Нетранспарентност во донесувањето и изменувањето на Правилникот за систематизација и годишниот план за вработување	3	2	6	Постои ризик да не се унапредат одредени вработени кои тоа го заслужуваат, како и да се вработат несоодветни кадри	Водење на отворена расправа во рамките на општината, која ќе доведе до оптимизирање на работните места и праведно унапредување и вработување
Неквалитетна функционална анализа	3	2	6	Функционалната анализа е несоодветно изготвена. Ризикот се однесува на тоа да поединци имаат многу голем обем на работа а дел од вработените се со многу помал обем на обврски	Креирање на квалитетна и реална комплетната слика за вработените, нивните способности, афинитети и образование заради изработување на нова функционална анализа.
Користење на возила, опрема и имот	3	2	6	Користење на возила, опрема и имот на општината во приватни цели	Доследно почитување на донесените процедури, брендирање на возилата, воведување на GPS систем и редовно контроли
Пропусти и грешки при евидентирање на редовноста на работа	2	2	4	Злоупотреба на електронскиот уред за дневна евиденција на присутноста на вработените, евидентирање на картичките за други лица, ненајавено отсуство од работа, злоупотреба на	Точна евиденција за присутност и минат труд на вработените правилно користење на електронскиот уред и спречување на негова злоупотреба ракување со

				приватен излез, одработен ден, ден од дарување крв, годишен одмор	картичките лично, контролна евиденција на присутност со потпис во тетратка, редовни контроли со списоци и табели за присутност
--	--	--	--	---	--

3. Инспекциски надзор:

Ризик и краток опис на ризикот	Проценка на степенот на ризикот			Преглед на постојните контролни механизми со утврдените ризици (актуелан ситуација)	Мерки за ублажување на ризикот
	Влијание 1-3	Веројатност 1-3	Вкупно В*В		
Непревземање на дејствија за отстранување на наодите од констатираните состојби	3	3	9	Зачестени контролни увиди, укажување на неправилностите и покренување на соодветни постапки пред други органи	Покренување на кампањи за зголемување на свеста кај граѓаните за доследно почитување на законските прописи кои се однесуваат на инспекцискиот надзор
Неизрекување на мерки пропишани во закон согласно констатираните сосостојби и наоди	3	2	6	Контроли на постапките од повисок инспекциски надзор	Доедуцирање на вработените и поблиска соработка со државните инспекторати
Немање на соодветни инспектори во секоја надлежност на општината	2	2	4	Активностите ги извршуваат постојните инспектори и редар	Проширување на систематизацијата со нови работни места за инспектори
Немање на соодветен кадар во делот на градежништво и урбанизам	3	3	9	Работите ги вршат или постојните инспектори или вработени во други општини преку воспоставување на меѓуопштинска соработка	Изнаоѓање на начин за мотивирање на стручни лица да се вработат во општинската администарција.

Погрешна констатација на реална состојба од страна на општинските инспектори	3	2	6	Постои ризик од појава на грешки при констатацијата на реалните состојби	Вршење инспекциски надзор над работите од областа на заштитата на животната средина во општината
Попречување во извршувањето на инспекциите на терен	2	2	4	Попречување во извршувањето на инспекциите на терен, вербален и физички напад на овластените лица, неможност за увид на терен	Обезбедување на услови за работа на терен на инспекторите и комуналниот редар, обезбедување на лична заштита на службениците

4. Издавање на согласности и дозволи:

Ризик и краток опис на ризикот	Проценка на степенот на ризикот			Преглед на постојните контролни механизми со утврдените ризици	Мерки за ублажување на ризикот
	Влијание 1-3	Веројатност 1-3	Вкупно В*В		
Издавање на потврди и уверенија врз основа на некомплетни докази	2	2	4	Постои ризик за грешки при издавањето на соодветните потврди и уверенија	Континуирано следење во извршувањето на работните задачи на секој вработен во одделенијата кои издаваат согласности и дозволи, посебно градежните дозволи и донесувањето на урбанистичките планови
Издавање под закуп на објектите од општината	3	2	6	Ненавремено и нетранспарентно спроведување на постапката за издавање под закуп на објектите од општината	Транспарентна постапка при спроведување на постапките

Пресметка за надоместок за легализација	2	2	4	Несоодветна некомплетно извршена пресметка за надоместок за легализација спротивно на законската регулатива	Јакнење на свеста за антикорупција, ефикасно и ефективно работење на вработените кои работат на издавање на согласности и дозволи
Издавање на потврди и уверенија	2	2	4	Издавање на потврди и уверенија врз основа на некомплетни докази	Строга контрола при издавањето на потврди и уверенија и доследно почитување на законските процедури и рокови

5. Отчетност и транспарентност во работењето:

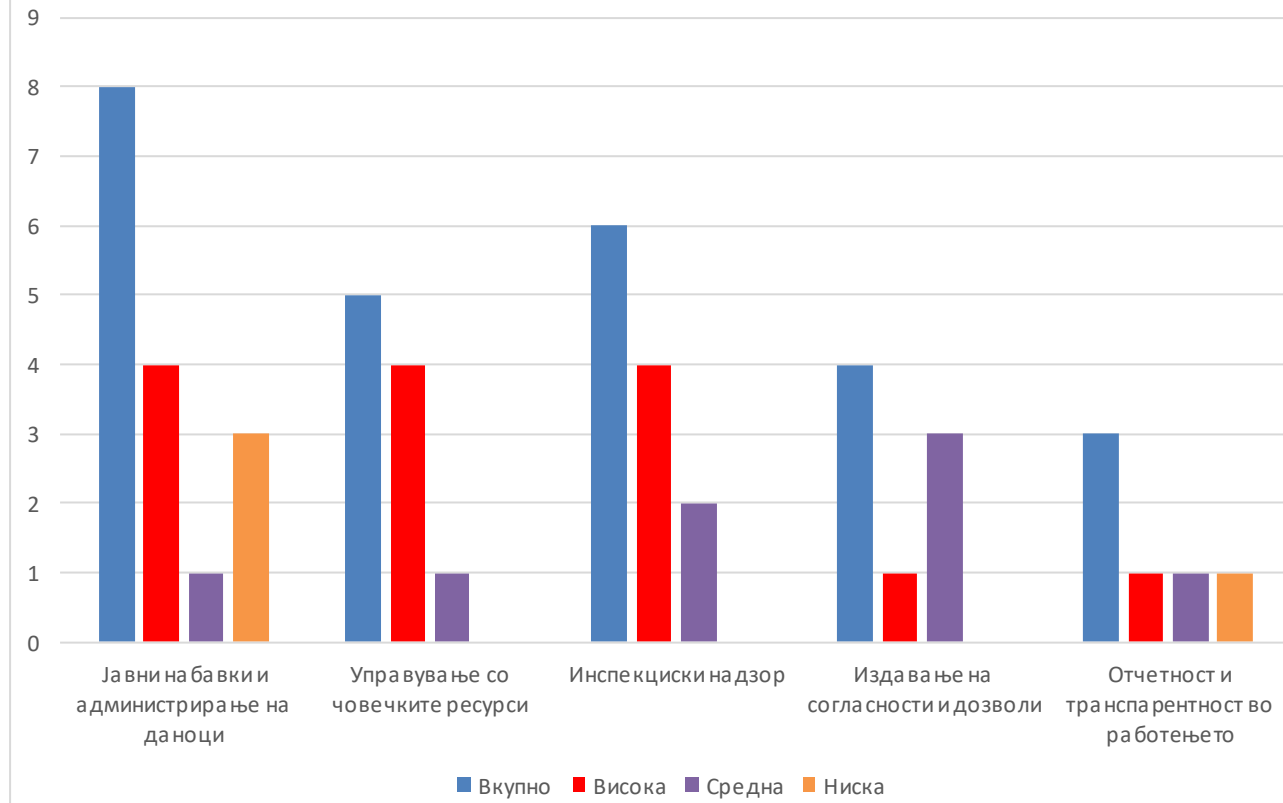
Ризик и краток опис на ризикот	Проценка на степенот на ризикот			Преглед на постојните контролни механизми со утврдените ризици	Мерки за ублажување на ризикот
	Влијание 1-3	Веројатност 1-3	Вкупно В*В		
Недоволно вклучување на граѓаните во процесот на носење на одлуки	2	3	6	Немање доволно интерес и начини за вклучување на граѓаните во процесите на донесување на одлуки	Изготвување на интерна процедура за вклучување на граѓаните во процесите на донесување на одлуки
Недоволна интерна комуникација во општината	3	1	3	Ризикот се сведува на недоволно вклучување на сите службеници во општината во работните процеси а тоа претставува ризик за изработка на некавалитетна акти	Изготвување на интерна процедура за вклучување на граѓаните во процесот на донесување на Буџетот
Некавалитетна комуникација Совет-Градоначалник	2	2	4	Поради лични и партиски интереси доаѓа до застој при одредени процеси на оваа релација	Зајакнување на комуникацијата и меѓусебната доверба помеѓу надлежните

6. Преглед на утврдени ризици по области:

р.б.	Област	Број на ризици	Изложеност		
			Висока	Средна	Ниска
1	Јавни набавки и администрирање на даноци	8	4	1	3
2	Управување со човечките ресурси	5	4	1	0
3	Инспекциски надзор	6	4	2	0
4	Издавање на согласности и дозволи	4	1	3	0
5	Отчетност и транспарентност во работењето	3	1	1	1
6	Вкупно	26	14	8	4

Веројатност	Висока	3	6	9
	Средна	2	4	6
	Ниска	1	2	3
		Мал	Среден	Голем
		Влијание		

Изложеност по области

Изработил:

Игор Дамјаноски, лице за интегритет на Општина Демир Хисар

Општина Демир Хисар

Градоначалник

Никола Најдовски

